

Σύρος: η αρχόντισσα Syros: Lady of the Cyclades

των Κυκλάδων

Ιστορική και πανέμορφη, με εκατοντάδες νεοκλασικά κτίρια, άπλετο αιγαιοπελαγίτικο φως και κοσμοπολίτικη ατμόσφαιρα, είναι ένα νησί που παραμένει ζωντανό όλο το χρόνο.

A prominent history, exquisite mansions, the vivid Aegean light and a cosmopolitan ambience combine to make Syros an island full of life all year round.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΩΤΗ ΒΑΛΛΑΤΟ, ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΜΕΡΑΚΟΣ
BY FOTIS VALLATOS, PHOTOS: PERIKLES MERAKOS

Η κοσμοπολίτισσα Ερμούπολη

Η Ερμούπολη είναι γεμάτη εντυπωσιακά αρχοντικά, στην πλειονότητά τους νεοκλασικά. Στην πλατεία Μιαούλη βρίσκεται το εντυπωσιακό **Δημαρχείο** (1876-1891, από τα μεγαλύτερα στην Ελλάδα), έργο του Ερνστ Τσίλλερ, με αριστουργηματικές τοιχογραφίες. Εκεί στεγάζεται και το **Πανκυκλαδικό Αρχαιολογικό Μουσείο Ερμούπολης**, με ευρήματα της 3ης χιλιετίας π.Χ. από τον οικισμό της Χαλανδριανής. Δείτε επίσης το **Επιμελητήριο Κυκλάδων** (Απόλλωνος και Λαδοπούλου), από τα πρώτα της Ελλάδας, που στεγάζεται σε κτίσμα του 1834, το **Πνευματικό Κέντρο** (πλ. Μιαούλη), την **Πινακοθήκη Κυκλάδων** (Παπαδάμ 3), με τις υπέροχες περιοδικές εκθέσεις, και το **Θέατρο Απόλλων** του 1862, που θεωρείται μικρογραφία της Σκάλας του Μιλάνου και οι τοιχογραφίες του οποίου απεικονίζουν εμβληματικές μορφές της μουσικής και του θεάτρου (Βέρντι, Μότσαρτ, Ευριπίδης, Όμηρος κ.ά.). Το **Βιομηχανικό Μουσείο Ερμούπολης** (Γεωργίου Παπανδρέου 11, ketepo.gr) διαθέτει εκθέματα από τη μεγάλη βιομηχανική ιστορία του νησιού, με σημαντικότερο το πρώτο ελληνικό ηλεκτρικό αυτοκίνητο (Neorion Enfield 8000), το οποίο κατασκευάστηκε στη Σύρο το 1973. Ενδιαφέρον επίσης έχει το **Ινστιτούτο Κυβέλη** (Λεωνίδου 4, cybele.gr, επισκέψιμο κατόπιν συνεννοήσεως στο 210-72.40.706), όπου εκτίθενται προσωπικά αντικείμενα της σπουδαίας τραγουδού.

Στην απαραίτητη βόλτα στη συνοικία **Βαπόρια** με τα επιβλητικά αρχοντικά, απαραίτητη στάση είναι ο ναός του Αγίου Νικολάου με τον μπλε τρούλο, τις εκπληκτικές αιογραφίες και το μοναδικό μαρμάρινο τέμπλο, έργο Τηνιακών μαστόρων.

Επισκεφτείτε και τις δύο εκκλησίες στους δύο λόφους της πόλης: της **Αναστάσεως**

1

του **Σωτήρος** και του καθολικού **Σαν Τζώρτζι**. Η Σύρος είναι από τα λίγα μέρη στον κόσμο όπου ορθόδοξοι και καθολικοί γιορτάζουν μαζί το Πάσχα. Η βραδιά της Μεγάλης Παρασκευής, όταν όλοι οι επιτάφιοι καταλήγουν στην κεντρική πλατεία, αποτελεί μοναδική εμπειρία.

Φαγητό

Το **Mammo Wine & Food Bar** (Ακτή Π. Ράλλη 38, τηλ. 22810-76.416) έχει μεγάλη ποικιλία κρασιών σε ποτήρι και πρωτότυπο πρωινό, όπως σουπιά κακάο με τριγωνάκια μερέντας ή φασκόμυλο με κεφαλοτύρι, ελιά και κριτσίνι. Για νόστιμη κακαβιά και βραστό καλκάνι στην ψαροταβέρνα **Πλώρα Πρύμα** (Ακτή Π. Ράλλη 20, τηλ. 22810-80.900). Στο **Αρχονταρίκι της Μαρίτσας** (Ροϊδη 8, τηλ. 22810-81.744) για εξαιρετική μαραθόπιτα, λιαστομόσχαρο (φιλέτο μόσχου, Μαυροδάφνη και λιαστή ντομάτα) και τυρί Σαν Μιχάλη, μαρινarisμένο με βρόμη και γλυκό του κουταλιού κάππαρη. Στο **Όνειρο** (πλατεία Βάρδακα, τηλ. 22810-79.416) για κλασική σπιτική ελληνική κουζίνα με εξαιρετικά κυκλαδίτικα προϊόντα, όπως αρνάκι από τη Νάξο στο φούρνο με

Cosmopolitan Ermoupoli

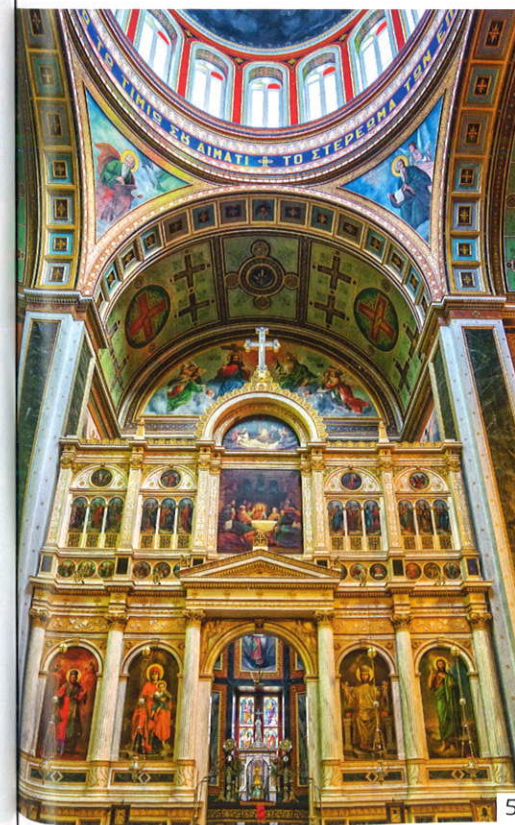
Ermoupoli, the largest city and capital of the Cyclades, is full of impressive mansions. Head to Miaouli Square, where the ceiling of the **Town Hall**, completed in 1891 to a design by German architect Ernst Ziller, boasts masterful frescoes. It also houses the **Pan-cycladic Archaeological Museum**, which showcases finds from the Chalandriani archaeological site, dating back to the 3rd millennium BC. Nearby is the **Apollo Theatre** (Vardaka Square). Built in 1862 and considered a miniature version of La Scala in Milan, its gorgeous frescoes depict European classical composers. The fascinating **Industrial Museum** (11 Georgiou Papandreou St, ketepo.gr) showcases the island's industrial history, an unusual example being the Enfield-Neorion 8000 electric car, manufactured on Syros in the early 1970s. Visit the **Vaporlia** neighbourhood with its many large mansions built by shipowners.

Agios Nikolaos Church in Vaporlia neighbourhood, with its blue dome and sensational icons, is a must-see, as are the **Church of the Resurrection** (Anastaseos) on top of Vrodado Hill and the **Catholic Cathedral of Agios Georgios** in Ano Syros. Ermoupoli is one of the few places in the world where Orthodox and Catholic Christians celebrate Easter together, offering visitors an unrivalled experience, especially on Good Friday, when all the Epitaphios processions from every church converge on Miaouli Square. For dining, the **Mammo Wine & Food Bar** (38 Akti Petrou Ralli, tel. 22810-76.416) offers a wide range of wines served by the glass and a menu featuring original breakfast choices. For delicious kakavia fisherman's stew and brill soup, head to the **Plora Prima** fish taverna (20 Akti Petrou Ralli, tel. 22810-80.900). Exceptional local cuisine is served at **Archontariki tis Maritsas** (8 Emmanouil Roidi St, tel. 22810-81.744). On Vardaka Square you'll find **Oneiro** (tel. 22810-79.416), with good classic Greek cuisine such as roast lamb from nearby Naxos served with wild greens, as well as live jazz nights at its recently opened bar. **Tarsanas** (13 Iroon Polytechniou St, tel. 22810-77.667) is a traditional ouzeri, where you can accompany the Greek spirit with a variety of splendid small meze dishes.

Goldsmith **Ioannis Rasis**' jewelry store and workshop (11 Vyzantiou St) is one of the few locations in

2

5

3

1. Η συνοικία Βαπόρια / The Vaporlia neighbourhood
2. Άνω Σύρος / Ano (Upper) Syros
3. Η Ερμούπολη από το ναυπηγείο / Ermoupoli from the shipyard
4. Το Δημαρχείο και η εκκλησία της Ανάστασης / The Town Hall and the Church of the Resurrection
5. Το μαρμάρινο τέμπλο του Αγίου Νικολάου / Agios Nikolaos Church with its impressive marble iconostasis

4

Το αίθριο του Δημαρχείου
/ The atrium in the Town Hall

άγρια χόρτα και τυρομπαλάκια με βολάκι Σύρου. Διοργανώνει και live jazz βραδιές στο χώρο του μπαρ. Στο ουζερί **Ταρσανάς** (Ηρώων Πολυτεχνείου 13, τηλ. 22810-77.667) με ωραίους μεζέδες και ζωντανή ρεμπέτικη μουσική. Στον **Μήτσο** (Αληθινή, τηλ. 22810-88.253) για ψητά κρέατα με θέα όλη την Ερμούπολη. Στο **Μαζί** (Λεωτσάκου 2, τηλ. 22810-88.811), που συνδυάζει εστιατόριο, μπαρ και γκαλερί.

Αγορές

Στην εμπορική καρδιά της πόλης, στάση στο σχεδόν αιωνόβιο παντοπωλείο του **Πρέκα** (Χίου 4) για εκλεκτά προϊόντα απ' όλη την Ελλάδα, αλλά και δικής του παραγωγής, όπως η παστελαρία (ξερά σύκα με σουσάμι και κανέλα) και ο πολτός από μάραθο. Για τα περίφημα συριανά λουκούμια αναζητήστε τον **Κορρέ** (Χίου 29), τον **Δεναξά** (Εθνικής Αντιστάσεως 52) για 25 διαφορετικές εκδοχές λουκουμιού, τον **Συκουτρή** (Μυστρά 8), που τα παράγει από το 1928, και τον επίσης ιστορικό **Λειβαδάρα** (Εθνικής Αντιστάσεως 24).

Για γαύρο μαρινάτο δικής τους παραγωγής στο ιχθυοπωλείο **Το Τσαλικάκι** (Χίου 14). Για ντόπια λουκάνικα στο **Αθηναϊκόν** (Χίου 2). Για λούζα με κανελογαρίφαλο στο **Σαλιμπάκι** (Χίου 9). Για σπιτικές μαρμελάδες, που παρασκευάζει ο Ελληνογάλλος Χριστόφορος Huet, στο **Άρωμ** (Στάθης Μάστορα). Στο ζαχαροπλαστείο **Αθυμαρίτη** (Κέας 2) για σιροπιαστά. Στο φούρνο **Ντάνου** (παραλία Φοίνικα) απανοχωρήτικο ψωμί και αρτοσκευάσματα με σιτάρι ζέας και δίκκοκκο. Στο **Σύρου Εδέσματα** (Ροΐδη 6) μαραθόπιτα κατεψυγμένη, ρετσέλι σύκου και γλυκά του κουταλιού κάππαρη, τριαντάφυλλο κ.ά. (και με στέβια). Στο **Τόπων Γεύσεις** (Εθνικής Αντιστάσεως 18) τοπικά προϊόντα των Κυκλάδων.

Αξίζει μια επίσκεψη στο εργαστήριο αργυροχρυσοχοΐας και κοσμηματοπωλείο του **Ιωάννη Ραΐση** (Βυζαντίου 11), ένα από τα ελάχιστα εργαστήρια στην Ελλάδα που κάνουν μικρογλυπτική στους πολύτιμους λίθους.

Για καφέ και ποτό

Στο κλασικό, ξύλινο **Café Greco** (Πάρου 9) και στα καφεενεία **Μέγαρον** (Πρωτοπαπαδάκη 35) και **Ελληνικό Καφεενείο** (Κων. Καραμανλή και πλ. Άννας Κουτσοδόνη) θα πιείτε καταπληκτικό καφέ. Ποτό στο **Kouchico** (Ροΐδη και Σουρή), που σερβίρει και εξαιρετικά κοκτέιλ, στο **Πειραματικό** (πλατεία Μιαούλη), στο **Barola** (Ακτή Πέτρου Ράλλη 40) και στη νέα άφιξη της Ερμούπολης, το **Λαουτάρι** (Θερμοπυλών 18), με ζωντανή ρεμπέτικη μουσική και νόστιμα πιάτα. Για το κλείσιμο της βραδιάς, στο μπαρ **Ελιά** (Χίου 32), στην οικία Σαλάχα, με την εκπληκτική ξύλινη οροφή και τη βιβλιοθήκη με μεγάλη συλλογή ταξιδιωτικών οδηγών.

Η γοητεία της Άνω Σύρου

Τα πανέμορφα παραδοσιακά σπίτια στο λόφο του Σαν Τζώρτζη και τα αμέτρητα σκαλοπάτια συνθέτουν την εικόνα της Άνω Σύρου. Περπατήστε στα στενά δρομάκια και απολαύστε τη θέα προς την Ερμούπολη και το Αιγαίο.

Για καφέ στο **Φεγγάρι** στην Πιάτσα, με τα λιγοστά τραπεζάκια, την εκπληκτική θέα, τη σπιτική πορτοκαλόπιτα και την τζαζ στα ηχεία. Για ρεμπέτικα στην ιστορική ταβέρνα **Δίλης** (τηλ. 22810-82.100, 6937-210.837), όπου έπαιζε ο θρυλικός Μάρκος Βαμβακάρης. Για χειροποίητες μαρμελάδες, τσάντνι κρεμμύδι, παξιμάδια λαδιού, κρίταμο και άλλα προϊόντα που παρασκευάζουν η Ελένη και ο Ιάσωνας (ένα νεαρό ζευγάρι που αποφάσισε να μείνει μόνιμα στο νησί) στο **Maison de Meze** (Δον Ι. Στεφάνου 19). Εξαιρετικό ενδιαφέρον έχει και η **Έκθεση Παραδοσιακών Επαγγελματιών** (Πιάτσα Άνω Σύρου, επισκέψιμη ύστερα από συνεννόηση, τηλ. 6945-499.634), που φιλοξενεί

Greece where gems are carved and micro-sculpted. For coffee, try the classic **Café Greco** (9 Parou St), or, for a more traditional experience, **Megaron** (35 Protopapadaki St) and the **Elliniko Kafeneio** (Koutsodonti Square), which are housed in neoclassical buildings. Fancy an evening drink? Consider the **Kouchico** café-bar (Emmanouil Roidi & Souri St), which serves exceptional cocktails, lively **Piramatiko** (Miaouli Square), **Barola** (40 Akti Petrou Ralli), and **Laoutari** (Thermopylon 18), a new arrival in Ermoupoli offering live rembetika and delicious accompanying dishes. **Elia** (32 Chiou St), in a premises graced with delightful wooden elements on the upper level and library featuring a large collection of travel guides, is ideal for a nightcap.

Ερμούπολη / Ermoupoli

The unrivalled beauty of Ano Syros

The main features of Agios Georgios hill, also known as Ano (Upper) Syros, are the handsome traditional houses and its thousands of steps. Grab one of the few tables at **Feggari** (Ano Syros Square) to relax with a coffee, homemade orange pie, and jazz music while gazing out on the sensational view. Pick up homemade marmalades, onion chutney and traditional rusk at **Maison de Meze** (19 Don Ioannou Stefanou St). A fascinating museum called the **Traditional Professions Exhibition** (visits by arrange-

μηχανές και εργαλεία επαγγελματιών όπως του τσαγκάρη, του μπαρμπέρη, του ράφτη, του γαλατά και του καλαθοπλέκτη. Επισκεφτείτε την **Παναγία του Καρμήλου Όρους**, του 1640, με την επιβλητική εικόνα, και το **μοναστήρι των Καπουτσίνων** με την ιστορική εκκλησία του Αγίου Ιωάννη, που θεμελιώθηκε το 1635. Το σημαντικότερο αξιοθέατο της Άνω Σύρου, ο καθολικός καθεδρικός του **Σαν Τζώρτζη**, δεν είναι επισκέψιμο αυτό το διάστημα λόγω έργων αναστήλωσης.

Έξω από την πόλη

Η **Ντελαγκράτσια** είναι ένα παραλιακό χωριό με αρχοντικά, όπως η πετρόκτιστη Έπαυλη Τσιροπινά και, απέναντί της, η Έπαυλη Ψιάκη. Για μεζέ στο **Μέλυδρον** (τηλ. 22810-45.023), που σερβίρει μαϊντανοσαλάτα, καλαμαράκια γεμιστά με φέτα και μυζήθρα, και για καφέ στο **Κυβερνείο** (τηλ. 22810-42.533). Στην περιοχή Λαγκάδα βρίσκεται το **Οινοποιείο Σύρου** του Νίκου Χατζάκη, που προσφέρει τρεις ετικέτες: Φάμπρικα, Σαν τα Μάραθα και Ασύρτικο. Στον Γαλησσά επισκεφτείτε το εκκλησάκι της Αγίας Πακού και στον **Σαν Μιχάλη**, με την ομώνυμη γραφική εκκλησία, την ταβέρνα **Πλακόστρωτο** (Άνω Μεριά, τηλ. 6973-980.248) με θέα στη Γυάρο. Λίγο πιο πέρα βρίσκεται ο αρχαίος οικισμός της **Χαλανδριανής** αλλά και ο προϊστορικός οικισμός Καστρίου. Στα Άνω Μάννα, το τυροκομείο του Ζωζεφίνου παρασκευάζει γραβιέρα, γροθιοτυράκι από αγελαδινό γάλα και το διάσημο τοπικό τυρί Σαν Μιχάλη (την «ελληνική παρμεζάνα»). Τέλος, στα **Χρούσσα** (με τα εντυπωσιακά αρχοντικά) επισκεφτείτε τους ναούς του Αγίου Σπυρίδωνα και της Παναγίας Φανερωμένης στην κορυφή του λόφου, με το ξωκλήσι του 14ου αιώνα.

1. Άνω Σύρος / Ano (Upper) Syros
2. Ντελαγκράτσια / Dellagrazia
3. Μέγαρον / Megaron
4. Καρνάγιο στην Ερμούπολη / Traditional shipyard in Ermoupoli
5. Μέλυδρον / Melidron
6. Αρχονταρίκι / Archontariki
7. Βιομηχανικό Μουσείο / The Industrial Museum
8. Mammo

ment only, tel. 6945-499.634) displays old machines and tools once used by local craftsmen. Finally, visit the **Our Lady of Mt Carmel Church**, dating back to 1640, with its imposing icon, and the **Capuchin Monastery** featuring the Church of Agios Ioannis, built in 1635. The **Catholic Cathedral of St George** is currently closed to visitors due to restoration work.

Out of town

A visit to **Dellagrazia**, aka Poseidonia, a village filled with beautiful old mansions, is well worth the effort. For a tasty choice of meze dishes, including squid stuffed with feta and myzithra cheese, try **Melidron** (tel. 222810-45.023), while **Kyverneio** (tel. 22810.42-533) makes for a good coffee rest stop. In the village of **Galissa**, walk up to the peaceful Agia Pakou Chapel and enjoy the view. In **San Michalis**, see the picturesque church of the same name, then fuel up at the **Plakostroto** taverna (Ano Meria, tel. 6973-980.248), which offers a view of the Aegean Sea. A little further on, at the village of **Chalandriani**, an Early Cycladic period cemetery and the prehistoric settlement of Kastrios have been excavated. At **Ano Manna**, the Zozefino traditional cheesemakers produce spicy graviera and the renowned local San Michali cheese, or "Greek parmesan." Another delightful out-of-town trip is to the village of **Chroussa**, with its many mansions and the Agios Spyridonas and Panagia Faneromeni churches at the top of the hill, where a 14th-century chapel also stands.